

Přesnost a rychlost výpočtu

Jan Faigl

Katedra počítačů
Fakulta elektrotechnická
České vysoké učení technické v Praze

Přednáška 12

BOB36PRP – Procedurální programování

Přehled témat

- Část 1 – Přesnost výpočtu
Přesnost výpočtu
- Část 2 – Rychlost výpočtu (programu)
Maticové násobení
Rychlost výpočtu
Paralelní výpočet
- Část 3 – Implementace domácích úkolů
Domácí úkol HW10B

Přesnost výpočtu

Část I

Část 1 – Přesnost výpočtu

Přesnost výpočtu

Přesnost výpočtu - Příklad součtu dvou čísel

```
1 #include <stdio.h>
2
3 int main(void)
4 {
5     double a = 1e+10;
6     double b = 1e-10;
7
8     printf("a : %24.121f\n", a);
9     printf("b : %24.121f\n", b);
10    printf("a+b: %24.121f\n", a + b);
11
12    return 0;
13 }
14
15 clang sum.c && ./a.out
16 a : 10000000000.000000000000
17 b : 0.000000000000100
18 a+b: 10000000000.000000000000
```

lec12/sum.c
Připomínka z 6. přednášky

Přesnost výpočtu

Přesnost výpočtu - Příklad dělení dvou čísel

```
1 #include <stdio.h>
2
3 int main(void)
4 {
5     const int number = 100;
6     double dV = 0.0;
7     float fV = 0.0f;
8
9     for (int i = 0; i < number; ++i) {
10        dV += 1.0 / 10.0;
11        fV += 1.0 / 10.0;
12    }
13
14    printf("double value: %lf ", dV);
15    printf(" float value: %lf ", fV);
16
17    return 0;
18 }
19
20 clang division.c && ./a.out
21 double value: 10.000000 float value: 10.000002
```

lec12/division.c
Připomínka z 6. přednášky

Přesnost výpočtu

Přesnost výpočtu - strojová přesnost

- Strojová přesnost ϵ_m - nejmenší desetinné číslo, které přičtením k 1.0 dává výsledek různý od 1, pro $|v| < \epsilon_m$, platí

$$v + 1.0 == 1.0.$$

Symbol == odpovídá porovnání dvou hodnot (test na ekvivalenci).

- Zaokrouhlovací chyba - nejmeně ϵ_m .
- Přesnost výpočtu - aditivní chyba roste s počtem operací v řádu $\sqrt{N} \cdot \epsilon_m$.
  - Často se však kumuluje preferabilně v jedno směru v řádu $N \cdot \epsilon_m$.

Přesnost výpočtu

Zdroje a typy chyby

- Chyby matematického modelu - matematická aproximace fyzikální situace.
- Chyby vstupních dat.
- Chyby numerické metody.
- Chyby zaokrouhlovací.

- Absolutní chyba aproximace
 $E(x) = \hat{x} - x$, $\hat{x}$ přesná hodnota, x aproximace.
- Relativní chyba $RE(x) = \frac{\hat{x} - x}{x}$.

Přesnost výpočtu

Podmíněnost numerických úloh

- Podmíněnost úlohy $C_p = \frac{\text{relativní chyba výstupních údajů}}{\text{relativní chyba vstupních údajů}}$.
- Dobře podmíněná úloha $C_p \approx 1$.
- Výpočet je dobře podmíněný, je-li málo citlivý na poruchy ve vstupních datech.
- Numericky stabilní výpočet - vliv zaokrouhlovacích chyb na výsledek je malý.
- Výpočet je stabilní, je-li dobře podmíněný a numericky stabilní.

Přesnost výpočtu

Možnosti zvýšení přesnosti

- Reprezentace racionálních čísel - podíl dvou celočíslných hodnot, např. *Homogenní souřadnice*.
- „Libovolná přesnost“ - speciální knihovny, např. *gmp* až do výše volné paměti.
<https://gmplib.org/manual/index>
  - Souřadnice x,y - 7511164176768 346868669952 3739567104 ~ 2008,57; 92,76.

Přesnost výpočtu

Součin dvou velkých čísel knihovnou gmp - 1/2

- V HW04B je uveden příklad (995663 - 995669)⁸ jako prvočíselný rozklad čísla 932865073719992059629773513614789388266580305083920591925740371392254317064584855785088915745761. <https://cv.fel.cvut.cz/wiki/courses/b0b36prp/hw/hw04>
- Použijme knihovnu gmp pro mocninu a součin dvou čísel, #include<gmp.h>. <https://gmp1lib.org/>
  - Typ celých čísel mpz_t, pomocné funkce mpz_init_set_str(), mpz_init(), mpz_printf() a mpz_clears() a operace mpz_pow_ui() a mpz_mul().
- Mocnina unsigned integer a násobení - multiplication. Knihovna nemusí být součástí operačního systému, proto může být nutně specifikovat cestu k hlavičkovému souboru a vlastní knihovně (-lgmp).
  - Můžeme zadat cestu ručně při kompilaci (nebo do Makefile).
  - Alternativně můžeme použít nástroj pkg-config (nebo pkgconf).
- Argumenty pro překlad (CFLAGS). <https://www.freedesktop.org/wiki/Software/pkg-config/>
  - Argumenty pro linkování (LDFLAGS).

```
$ pkgconf --cflags gmp          $ pkgconf --libs gmp
-I/usr/local/include          -L/usr/local/lib -lgmp
```

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přesnost a rychlost výpočtu 11 / 41

Přesnost výpočtu

Součin dvou velkých čísel knihovnou gmp - 2/2

```
1 #include <stdio.h> 26 gmp_printf("%Zd x %Zd\n", n1, n2);
2 #include <stdlib.h> 27
3 28 mpz_mul(result, n1, n2);
4 #include <gmp.h> 29 mpz_printf("%Zd\n", result);
5 30
6 const char* resultSrc = 31 printf("Result from HW04\n%a", resultSrc);
7 "932865073719992059629773513614789388266580305083" 32
8 "920591925740371392254317064584855785088915745761"; 33
9 34 mpz_clears(n1, n2, result, NULL);
10 35 return ret;
11 int main(int argc, char *argv[]) 36 }
12 {
13     int ret = EXIT_SUCCESS; ..demo-gmp-mpz
14     mpz_t n1, n2, result; n1: 995663
15     mpz_init_set_str(n1, "995663", 10); n2: 995669
16     mpz_init_set_str(n2, "995669", 10); 995663*8 x 995669*8
17     mpz_init(result); 965826124294607867982699926255695296863400309121 x
18     gmp_printf("n1: %Zd\n", n1); 96587268686826115153703708226023156648104775841
19     gmp_printf("n2: %Zd\n", n2); 93286507371999205962977351361478938826658030508392059
20     1925740371392254317064584855785088915745761
21     gmp_printf("%Zd x %Zd\n", n1, n2, 8); Result from HW04
22     93286507371999205962977351361478938826658030508392059
23     mpz_pow_ui(n1, n1, 8); 1925740371392254317064584855785088915745761
24     mpz_pow_ui(n2, n2, 8); 1925740371392254317064584855785088915745761
25     1925740371392254317064584855785088915745761
26     1925740371392254317064584855785088915745761
27     1925740371392254317064584855785088915745761
28     1925740371392254317064584855785088915745761
29     1925740371392254317064584855785088915745761
30     1925740371392254317064584855785088915745761
31     1925740371392254317064584855785088915745761
32     1925740371392254317064584855785088915745761
33     1925740371392254317064584855785088915745761
34     1925740371392254317064584855785088915745761
35     1925740371392254317064584855785088915745761
36     1925740371392254317064584855785088915745761
37     1925740371392254317064584855785088915745761
38     1925740371392254317064584855785088915745761
39     1925740371392254317064584855785088915745761
40     1925740371392254317064584855785088915745761
41     1925740371392254317064584855785088915745761
42     1925740371392254317064584855785088915745761
43     1925740371392254317064584855785088915745761
44     1925740371392254317064584855785088915745761
45     1925740371392254317064584855785088915745761
46     1925740371392254317064584855785088915745761
47     1925740371392254317064584855785088915745761
48     1925740371392254317064584855785088915745761
49     1925740371392254317064584855785088915745761
50     1925740371392254317064584855785088915745761
51     1925740371392254317064584855785088915745761
52     1925740371392254317064584855785088915745761
53     1925740371392254317064584855785088915745761
54     1925740371392254317064584855785088915745761
55     1925740371392254317064584855785088915745761
56     1925740371392254317064584855785088915745761
57     1925740371392254317064584855785088915745761
58     1925740371392254317064584855785088915745761
59     1925740371392254317064584855785088915745761
60     1925740371392254317064584855785088915745761
61     1925740371392254317064584855785088915745761
62     1925740371392254317064584855785088915745761
63     1925740371392254317064584855785088915745761
64     1925740371392254317064584855785088915745761
65     1925740371392254317064584855785088915745761
66     1925740371392254317064584855785088915745761
67     1925740371392254317064584855785088915745761
68     1925740371392254317064584855785088915745761
69     1925740371392254317064584855785088915745761
70     1925740371392254317064584855785088915745761
71     1925740371392254317064584855785088915745761
72     1925740371392254317064584855785088915745761
73     1925740371392254317064584855785088915745761
74     1925740371392254317064584855785088915745761
75     1925740371392254317064584855785088915745761
76     1925740371392254317064584855785088915745761
77     1925740371392254317064584855785088915745761
78     1925740371392254317064584855785088915745761
79     1925740371392254317064584855785088915745761
80     1925740371392254317064584855785088915745761
81     1925740371392254317064584855785088915745761
82     1925740371392254317064584855785088915745761
83     1925740371392254317064584855785088915745761
84     1925740371392254317064584855785088915745761
85     1925740371392254317064584855785088915745761
86     1925740371392254317064584855785088915745761
87     1925740371392254317064584855785088915745761
88     1925740371392254317064584855785088915745761
89     1925740371392254317064584855785088915745761
90     1925740371392254317064584855785088915745761
91     1925740371392254317064584855785088915745761
92     1925740371392254317064584855785088915745761
93     1925740371392254317064584855785088915745761
94     1925740371392254317064584855785088915745761
95     1925740371392254317064584855785088915745761
96     1925740371392254317064584855785088915745761
97     1925740371392254317064584855785088915745761
98     1925740371392254317064584855785088915745761
99     1925740371392254317064584855785088915745761
100    1925740371392254317064584855785088915745761
101    1925740371392254317064584855785088915745761
102    1925740371392254317064584855785088915745761
103    1925740371392254317064584855785088915745761
104    1925740371392254317064584855785088915745761
105    1925740371392254317064584855785088915745761
106    1925740371392254317064584855785088915745761
107    1925740371392254317064584855785088915745761
108    1925740371392254317064584855785088915745761
109    1925740371392254317064584855785088915745761
110    1925740371392254317064584855785088915745761
111    1925740371392254317064584855785088915745761
112    1925740371392254317064584855785088915745761
113    1925740371392254317064584855785088915745761
114    1925740371392254317064584855785088915745761
115    1925740371392254317064584855785088915745761
116    1925740371392254317064584855785088915745761
117    1925740371392254317064584855785088915745761
118    1925740371392254317064584855785088915745761
119    1925740371392254317064584855785088915745761
120    1925740371392254317064584855785088915745761
121    1925740371392254317064584855785088915745761
122    1925740371392254317064584855785088915745761
123    1925740371392254317064584855785088915745761
124    1925740371392254317064584855785088915745761
125    1925740371392254317064584855785088915745761
126    1925740371392254317064584855785088915745761
127    1925740371392254317064584855785088915745761
128    1925740371392254317064584855785088915745761
129    1925740371392254317064584855785088915745761
130    1925740371392254317064584855785088915745761
131    1925740371392254317064584855785088915745761
132    1925740371392254317064584855785088915745761
133    1925740371392254317064584855785088915745761
134    1925740371392254317064584855785088915745761
135    1925740371392254317064584855785088915745761
136    1925740371392254317064584855785088915745761
137    1925740371392254317064584855785088915745761
138    1925740371392254317064584855785088915745761
139    1925740371392254317064584855785088915745761
140    1925740371392254317064584855785088915745761
141    1925740371392254317064584855785088915745761
142    1925740371392254317064584855785088915745761
143    1925740371392254317064584855785088915745761
144    1925740371392254317064584855785088915745761
145    1925740371392254317064584855785088915745761
146    1925740371392254317064584855785088915745761
147    1925740371392254317064584855785088915745761
148    1925740371392254317064584855785088915745761
149    1925740371392254317064584855785088915745761
150    1925740371392254317064584855785088915745761
151    1925740371392254317064584855785088915745761
152    1925740371392254317064584855785088915745761
153    1925740371392254317064584855785088915745761
154    1925740371392254317064584855785088915745761
155    1925740371392254317064584855785088915745761
156    1925740371392254317064584855785088915745761
157    1925740371392254317064584855785088915745761
158    1925740371392254317064584855785088915745761
159    1925740371392254317064584855785088915745761
160    1925740371392254317064584855785088915745761
161    1925740371392254317064584855785088915745761
162    1925740371392254317064584855785088915745761
163    1925740371392254317064584855785088915745761
164    1925740371392254317064584855785088915745761
165    1925740371392254317064584855785088915745761
166    1925740371392254317064584855785088915745761
167    1925740371392254317064584855785088915745761
168    1925740371392254317064584855785088915745761
169    1925740371392254317064584855785088915745761
170    1925740371392254317064584855785088915745761
171    1925740371392254317064584855785088915745761
172    1925740371392254317064584855785088915745761
173    1925740371392254317064584855785088915745761
174    1925740371392254317064584855785088915745761
175    1925740371392254317064584855785088915745761
176    1925740371392254317064584855785088915745761
177    1925740371392254317064584855785088915745761
178    1925740371392254317064584855785088915745761
179    1925740371392254317064584855785088915745761
180    1925740371392254317064584855785088915745761
181    1925740371392254317064584855785088915745761
182    1925740371392254317064584855785088915745761
183    1925740371392254317064584855785088915745761
184    1925740371392254317064584855785088915745761
185    1925740371392254317064584855785088915745761
186    1925740371392254317064584855785088915745761
187    1925740371392254317064584855785088915745761
188    1925740371392254317064584855785088915745761
189    1925740371392254317064584855785088915745761
190    1925740371392254317064584855785088915745761
191    1925740371392254317064584855785088915745761
192    1925740371392254317064584855785088915745761
193    1925740371392254317064584855785088915745761
194    1925740371392254317064584855785088915745761
195    1925740371392254317064584855785088915745761
196    1925740371392254317064584855785088915745761
197    1925740371392254317064584855785088915745761
198    1925740371392254317064584855785088915745761
199    1925740371392254317064584855785088915745761
200    1925740371392254317064584855785088915745761
201    1925740371392254317064584855785088915745761
202    1925740371392254317064584855785088915745761
203    1925740371392254317064584855785088915745761
204    1925740371392254317064584855785088915745761
205    1925740371392254317064584855785088915745761
206    1925740371392254317064584855785088915745761
207    1925740371392254317064584855785088915745761
208    1925740371392254317064584855785088915745761
209    1925740371392254317064584855785088915745761
210    1925740371392254317064584855785088915745761
211    1925740371392254317064584855785088915745761
212    1925740371392254317064584855785088915745761
213    1925740371392254317064584855785088915745761
214    1925740371392254317064584855785088915745761
215    1925740371392254317064584855785088915745761
216    1925740371392254317064584855785088915745761
217    1925740371392254317064584855785088915745761
218    1925740371392254317064584855785088915745761
219    1925740371392254317064584855785088915745761
220    1925740371392254317064584855785088915745761
221    1925740371392254317064584855785088915745761
222    1925740371392254317064584855785088915745761
223    1925740371392254317064584855785088915745761
224    1925740371392254317064584855785088915745761
225    1925740371392254317064584855785088915745761
226    1925740371392254317064584855785088915745761
227    1925740371392254317064584855785088915745761
228    1925740371392254317064584855785088915745761
229    1925740371392254317064584855785088915745761
230    1925740371392254317064584855785088915745761
231    1925740371392254317064584855785088915745761
232    1925740371392254317064584855785088915745761
233    1925740371392254317064584855785088915745761
234    1925740371392254317064584855785088915745761
235    1925740371392254317064584855785088915745761
236    1925740371392254317064584855785088915745761
237    1925740371392254317064584855785088915745761
238    1925740371392254317064584855785088915745761
239    1925740371392254317064584855785088915745761
240    1925740371392254317064584855785088915745761
241    1925740371392254317064584855785088915745761
242    1925740371392254317064584855785088915745761
243    1925740371392254317064584855785088915745761
244    1925740371392254317064584855785088915745761
245    1925740371392254317064584855785088915745761
246    1925740371392254317064584855785088915745761
247    
```

Přesnost výpočtu

Číslení mnoha malých necelých čísel - 1/2

- Na příkladu součtu dvou velmi odlišných čísel (např. $1 \times 10^{10} + 1 \times 10^{-10}$) dochází z důvodu omezené reprezentace mantisy k zaokrouhlovací chybě.
- V případě naivní implementace součtu velkého počtu (např. 1×10^{-20}) může dojít vlivem zaokrouhlování k významné chybě.

```
lec12/addition.c
```

```
// small value to be sum
float v = 1e-20f; //float literal
// 1073741824 is 2^30 values (1e9)
const size_t power = 30;
size_t n = 1l<power;

// multiplication factor for print
const double k = 1e11;

float *values = init_values(n, v);

double sum1 = v*n * k;
double sum2 = sum_naive(n, values) * k;
float sum3 = sum_alter(n, values, power) * k;

Přímé násobení - výsledek 1.0737417899253642872281.
Naivní součet - výsledek 0.0227373675443223059479.
Číslení po dvojicích - výsledek 1.0737417936325073242188.
```

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přesnost a rychlost výpočtu 20 / 41

Přesnost výpočtu

Číslení mnoha malých necelých čísel - 2/2

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3
4 float* init_values(size_t n, float v);
5 float sum_naive(size_t n, float v);
6 float sum_alter(size_t n, float v, size_t power);
7
8 int main(void)
9 {
10 float v = 1e-20f; // small value to be sum
11 const size_t power = 30; // try 3 vs. 30
12 size_t n = 1l<power; // 1073741824 is 2^30 values
13 const double k = 1e11;
14
15 float *values = init_values(n, v);
16
17 double sum1 = v * n * k;
18 double sum2 = sum_naive(n, values) * k;
19 float sum3 = sum_alter(n, values, power) * k;
20
21 printf("Sum of %lu numbers of the value %.22f\n", n, v);
22 printf("Sum1 (multiplication): %.22f\n", sum1);
23 printf("Sum2 (naive) : %.22f\n", sum2);
24 printf("Sum3 (alter) : %.22f\n", sum3);
25 free(values);
26 return EXIT_SUCCESS;
27 }
```

```
29 float* init_values(size_t n, float v)
30 {
31 float *r = malloc(n * sizeof(v));
32 if (!r) {
33 fprintf(stderr, "ERROR: MEM_ALLOC\n");
34 exit(-1);
35 }
36 for (size_t i = 0; i < n; ++i) {
37 r[i] = v;
38 }
39 return r;
40 }
```

```
$ clang addition.c -o addition && ./addition
Sum of 1073741824 numbers of the value
0.00000000000000000000000100
Sum1 (multiplication): 1.0737417899253642872281
Sum2 (naive) : 0.0227373675443223059479
Sum3 (alter) : 1.0737417936325073242188

$ calc "1e-20 * 2^30 * 1e11"
1.073741824
```

lec12/addition.c

- Implementujte s využitím knihovny `gmp`.

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přesnost a rychlost výpočtu 21 / 41

Maticové násobení Rychlost výpočtu Paralelní výpočet

Část II

Část 2 – Rychlost výpočtu (programu)

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přesnost a rychlost výpočtu 22 / 41

Maticové násobení Rychlost výpočtu Paralelní výpočet

Maticové násobení - Naivně

```
1 void simple_multiply(const int n, const double *a, const double *b, double *c)
2 {
3     double *bT = create_matrix(n); // allocate memory for transposed matrix
4     for (int i = 0; i < n; ++i) {
5         bT[i*n + i] = b[i*n + i];
6         for (int j = i + 1; j < n; ++j) {
7             bT[i*n + j] = b[j*n + i];
8             bT[j*n + i] = b[i*n + j];
9         }
10    }
11    for (int i = 0; i < n; ++i) {
12        for (int j = 0; j < n; ++j) {
13            double tmp = 0;
14            for (int k = 0; k < n; ++k) {
15                tmp += a[i*n + k] * bT[j*n + k];
16            }
17            c[i*n + j] = tmp;
18        }
19    }
20    free(bT);
21 }
```

- Pro přehlednost předpokládáme kompatibilní rozměry matic a správné alokované.

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přesnost a rychlost výpočtu 24 / 41

Maticové násobení Rychlost výpočtu Paralelní výpočet

Maticové násobení - Naivně s transpozicí

```
1 void simple_multiply_trans(const int n, const double *a, const double *b, double *c)
2 {
3     double *bT = create_matrix(n); // allocate memory for transposed matrix
4     for (int i = 0; i < n; ++i) {
5         bT[i*n + i] = b[i*n + i];
6         for (int j = i + 1; j < n; ++j) {
7             bT[i*n + j] = b[j*n + i];
8             bT[j*n + i] = b[i*n + j];
9         }
10    }
11    for (int i = 0; i < n; ++i) {
12        for (int j = 0; j < n; ++j) {
13            double tmp = 0;
14            for (int k = 0; k < n; ++k) {
15                tmp += a[i*n + k] * bT[j*n + k];
16            }
17            c[i*n + j] = tmp;
18        }
19    }
20    free(bT);
21 }
```

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přesnost a rychlost výpočtu 25 / 41

Maticové násobení Rychlost výpočtu Paralelní výpočet

Porovnání rychlosti násobení matic

Maticové násobení

Velikost matice	Naivní [ms]	Naivní s transpozicí [ms]
200	~100	~100
400	~400	~150
600	~1000	~200
800	~2500	~250
1000	~5000	~300
1200	~10000	~350
1400	~20000	~400

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přesnost a rychlost výpočtu 26 / 41

Maticové násobení Rychlost výpočtu Paralelní výpočet

Architektura procesoru a způsob výpočtu

- Příklad násobení matic a násobení transponované matice ukazuje, že kromě instrukcí má zásadní vliv **organizace dat a přístup do paměti**.
- V moderních procesorech hraje **cache** zásadní roli společně s řetězením instrukcí, tzv. **pipelining**, a využitím specifických instrukcí.
  - SIMD - Single Instruction Multiple Data
- Proniknutí do detailů fungování cache a řetězení instrukcí je náplní předmětu **Architektura počítačů (BOB35APO)**, kde máte možnost se seznámit s přicházející architekturou RISC V.
  - <https://cw.felk.cvut.cz/wiki/courses/b35apo/>

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přesnost a rychlost výpočtu 28 / 41

Maticové násobení Rychlost výpočtu Paralelní výpočet

Optimalizace kódu

- Kromě optimalizace výsledného spustitelného kódu při překladu, je možné optimalizovat kódu za běhu nebo již existujících binární (přeložené) soubory.
  - BOLT** - Binary Optimization and Layout Tool, zrychlení o až 20%–50%
    - <https://arxiv.org/abs/1807.06735>
    - <https://dl.acm.org/doi/10.5555/3314872.3314876>
- Využití speciálních instrukcí v základních funkcích může výpočty (programy) výrazně urychlit, zejména pokud se funkce používají masivně.
  - AVX2** a **EVEX** instrukce (ze sady SSE4.2) ve funkcích porovnání řetězců `str{n}.casecmp()` – až o 38% méně potřebného času.
    - 03/2022 - <https://www.phoronix.com/news/Glibc-strcasecmp-AVX2-EVEX>
- V obou případech (a obecně) je vhodné rozumět principu a využít instrukce Assembleru.*

Informativní

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přesnost a rychlost výpočtu 29 / 41

Maticové násobení Rychlost výpočtu Paralelní výpočet

Compiler Explorer

<https://godbolt.org/z/K9r1eWqd>

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přesnost a rychlost výpočtu Informativní 30 / 41

Maticové násobení Rychlost výpočtu Paralelní výpočet

Compiler Explorer – Analýza optimalizovaného kódu

- Vliv optimalizace `-O2` na výsledný kód, který obsahuje nedefinované chování, přetečení celého čísla.

<https://godbolt.org/z/G3GEz4vbv>

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přenos a rychlost výpočtu 31 / 41

Maticové násobení Rychlost výpočtu Paralelní výpočet

Příklad použití OpenMP - Maticové násobení 1/2

- Open Multi-Processing (OpenMP) - aplikační programové rozhraní (API) multiplatformních výpočtů se sdílenou pamětí. <http://www.openmp.org>
- Direktivou preprocessoru můžeme instruovat kompilátor k vytvoření kódu paralelního výpočtu, např. paralelizace přes vnější proměnnou `i`.

```

1 void multiply(int n, int a[n][n], int b[n][n], int c[n][n])
2 {
3     int i;
4     #pragma omp parallel private(i)
5     #pragma omp for schedule (dynamic, 1)
6     for (i = 0; i < n; ++i) {
7         for (int j = 0; j < n; ++j) {
8             c[i][j] = 0;
9             for (int k = 0; k < n; ++k) {
10                c[i][j] += a[i][k] * b[k][j];
11            }
12        }
13    }
14 }

```

lec12/demo-omp-matrix.c

Pro přehlednost uvažujeme čtvercové matice stejných rozměrů.

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přenos a rychlost výpočtu 33 / 41

Maticové násobení Rychlost výpočtu Paralelní výpočet

Příklad použití OpenMP - Maticové násobení 2/2

- Příklad násobení matic 1000×1000 s využitím OpenMP na iCore5 (2 jádra s HT ~ $4 \times$ výpočetní jednotky).
- Násobení matic 5000×5000 (Ryzen 9 5950X).

```

1 gcc -std=c99 -O2 -o demo-omp demo-omp-matrix.c -fopenmp
2 ./demo-omp 1000
3 Size of matrices 1000 x 1000 naive
4     multiplication with 0(n^3)
5 c1 == c2: 1
6 Multiplication single core 9.33 sec
7 Multiplication multi-core 4.73 sec
8
9 OMP_NUM_THREADS=2 ./demo-omp 1000
10 Size of matrices 1000 x 1000 naive
11     multiplication with 0(n^3)
12 c1 == c2: 1
13 Multiplication single core 9.48 sec
14 Multiplication multi-core 6.23 sec

```

```

1 OMP_NUM_THREADS=16 ./demo-omp 5000
2 Size of matrices 5000 x 5000 naive
3     multiplication with 0(n^3)
4 Multiplication single-core 256.00 sec
5 Multiplication multi-core 18.05 sec

```

lec12/demo-omp-matrix.c

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přenos a rychlost výpočtu 34 / 41

Domácí úkol HW10B

Část III

Část 3 – Implementace domácích úkolů (HW10B)

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přenos a rychlost výpočtu 35 / 41

Domácí úkol HW10B

Zrychlení domácího úkolu HW10B

- V případě správného použití prioritní fronty haldou, je nejvíce času programu stráveno
  - načítáním grafu z textového souboru a
  - ukládáním výsledku do textového souboru.
- V obou případech se jedná tři celá čísla (v rozsahu `int`) na řádek.
  - Převádíme znaky na celá čísla a zpět.
  - Referenční řešení (ref-1ec12) využívá funkce `fscanf()` a `fprintf()`, které jsou relativně komplexní a pomalé.

Implementation	Load time	Solve time	Save time	Total time
ref-mh21	~100ms	~500ms	~500ms	5547 ms
refradix-mh21	~100ms	~500ms	~500ms	6590 ms
tdijkstra	~100ms	~500ms	~500ms	11419 ms
ref-1ec12	~100ms	~500ms	~500ms	32334 ms

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přenos a rychlost výpočtu 37 / 41

Domácí úkol HW10B

Zrychlení domácího úkolu HW10B - Načítání

- Při načítání grafu můžeme využít faktu, že vstupní soubor obsahuje pouze kladná čísla oddělená mezerami v rozsahu `int`.
- Načítání můžeme urychlit přímou konverzí načteného znaku na celé číslo.
- Princip načtení celého čísla z řetězce může být následující. *Vstup je posloupnost znaků.*

```

int parse_int(const char *str, int len)
{
    int num = 0;
    int i = 0;
    while (i < len && str[i] >= '0' && str[i] <= '9') {
        num = num * 10 + (str[i++] - '0');
    }
    return str[i] == ' ' || str[i] == '\n' ? num : -1;
}

```

lec12/int_string.c

Vyzadujeme oddělení číselných hodnot mezerou nebo znakem nového řádku a předpokládáme `str[len] == '\0'`.

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přenos a rychlost výpočtu 38 / 41

Domácí úkol HW10B

Zrychlení domácího úkolu HW10B - Ukládání

- Můžeme využít maximální počet znaků v rozsahu typu `int` a výstupní posloupnost znaků reprezentující celé číslo vytvářet od nejnižšího řádu postupným dělením.
- Princip konverze kladného celého čísla může být následující. *Výstup je posloupnost znaků.*

```

char* int_to_string(int v, char *buf, size_t capacity)
{
    char *cur = buf + capacity - 1; //last char of the buffer buf
    *cur = '\0';
    do {
        int least = v % 10;
        v /= 10;
        *(--cur) = least + '0';
    } while (v != 0);
    return cur;
}

```

lec12/int_string.c

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přenos a rychlost výpočtu 39 / 41

Diskutovaná témata

Shrnutí přednášky

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přenos a rychlost výpočtu 40 / 41

Diskutovaná témata

- Numerická přesnost.
- Knihovna `gmp`.
- Maticové násobení a organizace paměti.
- Rychlost výpočtu a architektura procesoru.
- Paralelní výpočty OpenMP.
- Domácí úkol HW10B.

Jan Faigl, 2022 BOB36PRP – Přednáška 12: Přenos a rychlost výpočtu 41 / 41